TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, Leo Leino

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Kautskyn luopioneisuus

"Merkitsemme tässä erään seikan: Aikoja sitten, menneinä vuosina, kun Kautsky vielä oli marxilainen, hän käsitellessään kysymystä historioitsijana, ennakolta aavisti mahdolliseksi sellaisen tilanteen koittamisen, jonka vallitessa Venäjän proletariaatin vallankumouksellisuus tulee Länsi-Europalle esikuvaksi. Se oli v. 1908, jolloin Kautsky kirjoitti vallankumouksellisessa "Iskrassa" artikkelin: "Slaavilaiset ja vallankumous". Kas näin hän kirjoitti tässä artikkelissa:

"Tällä hetkellä taas (vastakohtana vuodelle 1848) voidaan ajatella etteivät slaavilaiset ainoastaan ole astuneet vallankumouksellisten kansojen riviin, vaan että vallankumouksellisen asian painopiste yhä enemmän siirtyy lännestä itään. 19:nnen vuosisadan ensimäisellä puoliskolla se oli Ranskassa, ajoittain Englannissa. Vuonna 1848 joutui Saksa vallankumouksellisten kansakuntain riveihin... Uusi vuosisata alkaa sellaisilla tapahtumilla, jotka johtavat ajatukseen, että me kuljemme kohti jatkuvaa vallankumouksellisen keskuksen siirtymistä, nimittäin sen siirtymistä Venäjällä... Venäjä, joka on vastaanottanut niin paljon vallankumouksellista alotetta lännestä, nyt ehkä itse on valmis palvelemaan sitä vallankumouksellisuuden lähdettä. Sytyttävä Venäjän vallankumousliike osoittautuu ehkä kaikkein mahtavimmaksi keinoksi syövyttääkseen pois sen vetelän filisteriläisyyden ja terveen politikoimisen riveistämme, joka alkaa levitä keskuudessamme, ja saattaa uudelleen puhkeamaan kirkkaaksi liekiksi taisteluhalun ja kiihkeän antaumuksen suurille ihanteillemme. Venäjä on jo aikoja lakannut olemasta Länsi-Europalle pelkä taantumuksen ja absolutismin tuki. Asiat ovat nyt ehken aivan päinvastoin. Länsi-Europa muodostuu taantumuksen ja absolutismin tueksi Venäjällä... Tsaarista venäläiset vallankumouksellliset mahdollisesti olisivat jo aikoja suoriutuneet, ellei heidän olisi täytynyt sananmukaisesti käydä taistelua myöskin hänen liittolaistaan — Europan pääomaa vastaan. Toivokaamme, että tällä kertaa heidän onnistuu suoriutua molemmista vihollisistaan ja että uusi "pyhä liitto" romahtaa pikemmin kuin sen edeltäjät. Mutta päättyipä nykyinen taistelu Venäjällä miten tahansa, marttyyrien veri ja onni, joita se valitettavasti synnyttää enemmän kuin riittävästi, eivät mene hukkaan. Ne hedelmöittävät sosialisen kumouksen koko sivistyneessä maailmassa, pakoittavat ne kasvamaan uhkeampina ja nopeammin. V. 1848 olivat slaavilaiset paukkuvana pakkasena, joka jääti kansojen kevään kukat. Mahdollisesti heidän on suotu nyt olla sinä myrskynä, joka murtaa taantumuksen jään ja hillittömästi tuo mukanaan uuden, onnellisen kevään kansoille."

Nämä rivit ovat Leninin kirjasta, jossa hän paljastaa Kautskyn porvarillisuuden koko räikeydessään. Merkillinen ristiriita todellakin esiintyy näiden lauseiden ja K:n nykyisen kannan välillä. Kapitalistisen yhteiskunnan kehitys monimutkaisine piirteineen on ajanut Kautskyn leiriin, jossa hän ei voi muuta kuin ruikuttaa pikkuporvarillisilla fraaseilla työväenluokan ehdotonta yliherruutta vastaan.

Todellakin, nyt Kautsky näkee Venäjän köyhälistön taistelussa vain virheitä. Hän vastustaa sitä kaikkiin niihin perusoppeihinsa nähden, joihin tuo taistelu perustuu. Se on ennenaikainen. Se on vain pikkuporvarillinen talonpoikien kapinaliike. Siellä on vain diktatuuria, jota hän ei hyväksy. Se on vähemmistön vallankumous. Ja kaikenlaisia muita väitteitä hän tuo sitä vastsaan ja asettaa sen vastakohdaksi kansanvaltaisen kehityksen tien köyhälistölle.

Kutsky on kapitalistisen ajan normaalisen kehityksen lapsi. Hän on kasvanut kiinni porvarillisen kansanvallan mahdollisuuksiin ja huolimatta siitä, mitä hän sanoi Venäjän köyhälistön ensimäisistä taisteluista, silloinkin hän ehdottomasti ja selvästi luotti kansanvallan väärentämättömään luonteeseen kapitalismin aikana. Hänen koko teoreettinen ymmärryksensä liikkui kehitysteorian pohjalla ja hän selitti vain siltä kannalta yhteiskunnallisen vallan siirron välttämättömäksi. Toisen Internationalen opportunismi oli jo kauvan aikaa käyttänyt Kautskya varsinaisena teoreetikkonaan ja hän ei nähnyt siinä virheitä, vaikka se johti koko liikkeen turmioon. Kautskylaisuuden luopioneisuus on paremminkin koko vanhan sosialistisen liikkeen ominaisen kehityksen luonnollinen seuraus, kuin johtuva jonkun yksityisen henkilön vilpillisestä peräänty misestä joltakin ennen tunnustamalta kannaltaan. Mutta tämä ei vähemmässäkään määrässä paranna näiden keskustalaisten nimellä kulkevien asemaa. Mutta päinvastoin nyt kuin heidän opportunisminsa ilmenee uusien olojen luomaa taustaa vastaan todellisena köyhälistön etujen vastustamisena, on se sitäkin selvemmin tuomittava ja riistettävä heiltä kaikki köyhälistön joukkojen kannatus.

FRAINA KANSAINVÄLINEN PROVOKAATTORI

Saksan riippumattomien sosialistien äänenkannattaja "Leipziger Volkzeitung" kertoo heinäkuun 21 p:n numerossaan muutamia lisätietoja täällä Amerikassa tov. Nuortevan paljastamasta kätyristä L. Frainasta.

Lehti kirjottaa:

"Ranskalainen Vie Ouvriere (kommunistilehti) kertoo huomiotaherättävän tiedon eräästä Amerikan kommunistipuolueen jäsenestä, joka on ottanut huomattavasti osaa puoluepolitiikkaan sekä Amerikassa että Europassa. Louis P. Fraina oli tunnetuimpia amerikalaisia kommunisteja, joka myöhemmin vilkkaasti otti osaa Amsterdamin kommunistien kongressiin, ja jos tarkoin muistamme, oli hän myös Glasgovissa ilmestyvän kommunistilehden "The Socialist'in ahkerana avustajana. Nyt toteaa Vie Ouvriere Frainan olevan amerikalaisen tai paremminkin sanoen *kansainvälisen poliisiurkkijan*, jonka suhteen ei liiaksi voi olla varovainen."

Tämän jälkeen lehti kertoo lähemmin Frainan vehkeilyjä Amerikassa, jotka meille ovat Nuortevan kirjotuksesta kylliksi tunnettuja. Sitten lehti jatkaa:

"Tultuaan Europaan, otti hän kansainvälisenä sihteerinä vilkkaasti osaa useisiin kommunistisiin neuvottelukokouksiin. — Myöskin Amsterdamin salaisessa kokouksessa esitti hän useita päätöslauselmia... Amsterdamin kokous loppui ennenaikojaan (viranomaisten sekaantumisen johdosta). Monia asioita tuli julkisuuteen, ja oli selvää, että tämä saattoi tapahtua vain urkinnan kautta.

"Fraina on nähtävästi *myös Ranskan hallitukselle* antanut ainehistoa. Vie Ouvriere on lujasti vakuutettu siitä, että Frainan toimenpiteitten kautta Loriot ja useita muita ranskalaisia tovereita joutui poliittisen vainon alaisiksi. Kuten yleensä urkkijat, niin Frainakin esiintyi radikaalista radikaalisempana radikaalien keskuudessa. Hän edusti niitä käsityksiä ja saattoi ne myös päätökseen, jotka johtivat Amsterdamin Toimiston välit rikki Kolmannen Internationalen kanssa.

"Ei ole tiedossa, missä Fraina nykyään oleilee. Ei voi olla kyllin varuillaan tämän roistomaisen, todennäköisesti kansainvälisen poliisiurkkijan suhteen."

TYÖLÄISIÄ VAIN TUOMITAAN

Denverin lakkomellakoiden johdosta toimitetuissa tutkimuksissa on taas havaittu työläiset syyllisiksi. Sitä jo aavistimme. Tässä jutussa taas luokkaoikeus näyttelee kamalaa osaa. Sotilaiden komentaja, itse kenraali L. Wood, lausui heti kun oli syventynyt paikalliseen asemaan ja mellakoiden syihin, että murhat olivat seurauksena yhtiöiden menettelystä kun ne tuottivat paikkakunnalle asestettuja pyssyhurttia tarkoituksella kukistaa raitiotietyöläisten lakko. "Joitakin teistä tulee asetettavaksi syytteeseen murhasta", lausui Wood järjestyksen valvojille ja yhtiön edustajille kun oli tutkinut pyssyhurttien käytöstä ja mellastusta väkijoukkoa vastaan.

Mutta nyt kuitenkin on tuomioistuin päätöksellään sulkenut linnaan useita työläisten edustajia muka sen perusteella, että ne eivät ole totelleet estetuomiota vaan ovat tehneet lakon. Työläiset kyllä ehditään tuomitsemaan kun ne taistelevat välttämättömien oikeuksiensa puolesta, mutta yhtiöiden palkkaamien murhamiesten tihutöitä ei ehditä selittämään eikä niitä rankaisemaan. Työläisten tuomitsemisen kautta koetetaan silittää tietä kapitalistien ja mellakoiden todellisten aiheuttajien vapauttamiselle tai heidän rikoksensa villaisella painamiselle.

HALPAA TYÖVOIMAA

Tyynenmeren rannikkokaupungeissa on äskettäin pidetty kongressionaleja kuulusteluja ja tutkimuksia japanilaiskysymyksestä. On kysymyksessä selvän saanti miten olisi suhtauduttava yleiseen aasialaiseen siirtolaisuuteen.

Europan siirtolaisuutta ei enää suosita. Europan yhteiskunnalliset olot ovat muokanneet työläiset mielipiteiltään epäedullisiksi amerikalaisille kapitalisteille. Siksi tuon tuostakin mainitaan, ettei enää ole odotettavissa suurta työvoiman virtaa sieltä käsin. Eikä sitä kannateta. Päinvastoin ryhdytään karkottamaan sellaisia siirtolaisia, jotka ilmaisevat tyytymättömyyttä kapitalismia vastaan.

Kapitalistit mieluummin ottavat aasialaisia kehittymättömämpiä työläisiä palvelukseensa. Muuan puutavarakapitalisti selitti kongressin komitealle, että hän on ottanut työhönsä suuria joukkoja aasialaisia koska ne suostuvat työskentelemään kovassa työssä, josta valkoiset ovat kieltäytyneet. Syntyi pieni huvittava ristikuulustelu. Kongressimies tahtoi tietää asiasta lähemmin ja selville kävi, että japanilaiset työskentelivät pienemmällä palkalla ja tekivät pitemmän päivän ja että jos kapitalisti olisi maksanut kunnollisen palkan ja tyytynyt kohtuulliseen työpäivään, olisivat valkoiset kyllä pysyneet työssään.

Kapitalistit koettavat riistää kehittymättömiä aasialaisia, mutta nekin kerran kehittyvät.

Californiasta

PÖYTÄKIRJA

tehty S. S. J:n Californian Aluetoimikunnan kokouksessa, Berkeleyssä, Calif., elok. 11 p., 1820.

Saapuvilla olivat: Maiju Johnson, K. Tuominen, T. Helske ja allekirjoittanut. Puheenjohtajana toimien K. Tuominen.

T. Helske luovutti valtiokomitean omaisuuden nykyiselle toimikunnalle.

Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin.

Kirjeet Osastoilta saapuneiden tulosten mukaan ovat molemmat ratkaistavana olleet kysymykset tulleet yleisäänestyksellä hyväksytyksi.

Aluejärjestäjän toimi hyväksyttiin 22 myöten ja 17 vastaan. 250 dollarin luovuttaminen osastoille pyhäkoulupettajien palkkaamiseksi, hyväksyttiin 55 äänellä ei yhtään vastaan.

Kirjuri velvoitettiin julkaisemaan järjestäjän toimi puoluetoverien haettavaksi. Osastoille luovutettu summa päätettiin jakaa kouluun osaottavien oppilasten lukumäärän mukaan eri osastoille. Tov. Leo Leinolta, Oregon—Washington Aluekirjurilta oli saapunut kirje kehoittaen asettamaan yleinen sanomalehtiasiamies alueellemme. Päätettiin ilmoittaa toiminnastamme Aluejärjestäjän suhteen, jonka päätehtävänä tulee olemaan juuri kirjeessä mainitut tehtävät.

Friscon osaston agitatsionikomitealta saapunut kirjelmä otettiin huomioon.

Toverista oli saapunut Aluetoimikunnan leimasin, joka muristen hyväksyttiin.

Osastojen toimintaraporttien lähettämisessä ilmenevän leväperäisyyden suhteen jäätiin odottavalle kannalle.

Tov. Tuominen toimikunnan kirjeenvaihtajana velvoitettiin huolehtimaan ja innostamaan eri paikkakuntien uutisten kirjoittajia. Keskusvirastosta saapunut kiertokirje koskien lentolehtisiä sivuutettiin, koska osastot ovat toimineet sen hyväksi.

Fort Braggin osaston protestin suhteen valtion edustajakokouksessa tehtyjen päätösten johdosta jäätiin odottavalle kannalle, koska Friscon osasto on ryhtynyt toimenpiteisiin edustajansa kautta saadakseen mainitut päätökset päivän valoon.

Kirjuri ilmoitti kutsuneensa R. Koskyn Aluetoimikuntaan, koska H. Joutsen kieltäytyi siinä toimimasta. Kirjuri velvoitettiin toimimaan siten että seuraavassa Aluetoimikunnan kokouksessa on täysi määrä jäseniä Berkeleyn osastosta.

Tulot:

Valtiokomitean kanssa	$962.12
Keskusvirastolta heinäk. jäsenverot	24.00
Yhteensä	$986.12

Menot:

Lasku leimasimesta Toverille	$1.15

Seuraava kokous pidetään San Franciscossa torstaina syyskuun 7 p. kello 8 illalla.

Kokouksen puolesta
T. Kankkonen, Kirjuri.
M. Johnson, P. K. tarkastaja.

Rosedale, Wash.

Olisihan sitä täältä (Bay Island) kontristakin jotain kirjoittamista näin kiihkeinä aikoina, kun ei muusta kuule puhuttavankaan kuin politiikasta. Kaikin näyttävät olevan tyytymättömiä vanhoihin politikoitsijoihin, yksinpä radikaalisille mielipiteille kaikkein vihamielisimmätkin tunnustavat muuttuvansa mielipiteiltään vanhoja puolueita kohtaan. Eivät kuitenkaan halua ymmärtää kuuluvansa ryöstettyjen luokkaan, huokailevat että jotain apua pitäisi saada, eivätkä luota siihen, että he itse ovat ne kun voivat itseänsä auttaa yhtymällä siihen joukkoon, joka vuosikausia on tehnyt työtä sen asian eteen, että saada heilleki, jotka ovat vihamielisiä sosialismille, parannuksia elämässään. Nyt kun on tämä Non-partisan liitto ja Kolmiliitto politiikassa, niin nyt arvelevat että se se taitaa olla kun auttaa meidät ulos tästä kurjasta ajasta, että sille kannattaa antaa äänensä. Äänestää vaan ja seisokaa äänten takana jälkeen vaalinkin. Jos ette seiso ehdokkaanne takana saatuanne sen valituksi, niin ei se kolmas puolue ole parempi kuin sosialistipuolue kaan antamaan parannuksia, koetta kaapas. Täällä oli Non-partisan liiton puhuja H. H. Stallard puhumassa 12 p. Ensikerta vissiin kun täällä on ollut vähänkään radikaalista puhetta. Siinäkin nähtiin vastapuolue työssä. Joku oli Stallardin ilmoituksiin merkinnyt alle I. W. W. ja sillä luulen peljätti monen tulemasta kuulemaan hänen puhettaan. Stallard on koko hyvä ammattipuhuja, selitti kyllä Non-partisan liiton asian hyväksi. Sosialistipuolue on sitä samansuuntaista asiaa ajanut monta vuotta kuuroille korville.

Hyväin teitten klubia alkoivat perustamaan täälläkin, mutta ensimäisessä kokouksessa joku alkoi puustaamaan politikoitsijaa ja se pilasi sen homman, etteivät ole saaneet kyllin kansaa kokoukseen sen jälkeen. Ihmiset epäilevät kaikkea mihin sotketaan vanhoja politikoitsijoita, ovat tulleet näkemään, että hyvät miehet ovat muuttuneet huonoiksi aina vaalin jälkeen.

Debsin klubia ovat hommassa perustaa ympäristön entiset sosialistit, ettei aivan vieraannuttaisi toisistaan, ja toisinaan kokoontua ja keskustella päivän tärkeimmistä kysymyksistä. Hyvä asia, sillä täälläkin on niin eriäviä mielipiteitä entisten sosialistien keskuudessa, että keskustelemalla voitaisi tulla selvemmälle kaikki siitä asiasta.

Kuumat ilmat ovat olleet täällä saaristossakin. Sanovat ei olleen kymmeniin vuosiin niin kuivaa kuumaa tällä ympäristöllä. Ei tänne vaan tule suomalaisia farmareiksi ja täällä on niin kuin muuallakin hyviä ja huonoja maita. Täällä on valmiita farmeja ja raakoja maita myytävänä. Täällä ei kyllä ole suomalaiset tiellä, se voi ollakin vika ettei toisia tule, kaksi meitä on Härmän poikaa täällä, eikä vielä ole tapeltu eikä mielipiteetkään ole ristissa. — T. T. S.

Portland, Ore.

Juhlamatka päättyi kalmistoon. Tov. Kusti Hemmilä lähti täysin terveenä mitään pahaa aavistamatta Woodlandiin juhlimaan, kuten moni muukin työläistoveri, vaan hänen matkansa päättyikin surusaattoon. Hänen vanha vatsavikansa menomatkalla autokyytissä huonolla tiellä turmeltui siinä määrässä, että perille päästyä sairastui ankaraan umpisuolentulehdukseen kärsien kovia tuskia. Hän heti sai lääkärin hoitoa, vaan se ei auttanut, sitte hänet tuotiin Portlandiin Good Samarian sairaalaan, jossa hänessä toimitettiin leikkaus, vaan siltä hän ei toipunut, vaan kuoli t. k. 11 p:nä ja haudattiin 14 p:nä. Hän oli ammatiltaan räätäli, syntynyt Liminkan pitäjässä, O. l. Ammattiopin käynyt Oulussa sittemmin harjottanut ammattiaan Helsingissä. Täällä Portlandissa hän oli liki 20 vuotta. Hän oli Portlandin s. s. osaston perustavia jäseniä ollen vuosia toimihenkilönä. Sitten kun joutui asumaan kauvaksi osaston talolta ei voinut olla toiminnassa ja jäsenyytestäkin oli kauvan pois. Luonteeltaan hän oli yksi parhaita tovereita, vaikka olikin vakavaluontonen, niin samalla hauska ja ilonen; toveripiirissä paljon pidetty. Ijältään oli hän 51 vuoden vanha. Häneltä jäi vaimo ja kaksi lasta ja muita sukulaisia tänne Portlandiin. Keveät mullat kunnon työläistoverin haudalle!

Osaston kenttäjuhlat viime pyhänä onnistuivat tyydyttävän hyvin. Yleisöä juhlassa oli kohtalaisen paljo katsoen tähän aikaan kesää. Nyt kun työläiset on paljo kesälomalla menevät he mikä minnekin jokiäyräälle. Ohjelmaa oli ensiksi yhteislaulua ja kaksi runoa ja kaksi yksityislaulua ja puhe Toverin vastaavalta toimittajalta. E. Sulkaselta. Hän loi aluksi lyhykäisen silmäyksen kapitalistisen yhteiskunnan kehitykseen viimeisen 50 vuoden aikana, kuinka se on ollut ehdottomasti maailman valtias alistaen siirtomaapolitiikalla kaikki kansat pääoman orjuuteen. Sitte hän siirtyi käsittelemään sosialistista kysymystä. Arvosteli Toisen Kansainvälisen järjestön periaatteita ja menettelytapoja työväenkysymyksessä. Mikäli on kysymyksessä opportunistien ja revisionistien opit mainitussa järjestössä, niin se on paikallan. Vaan asian käsittelyssä oli se heikko puoli, että hän antoi yleisön ymmärtää, että mainittu järjesto kokonaisuudessaan olisi omaksunut mainitut katsomukset. Tosiasia on siten, että Tol-

Lihunik

Täten on meillä tilaisuus tarjota teille, arvoisat lukiat, uusi sana kielivarastoonne milloin joudutte puhelemaan lahtareista, joko Suomen tai minkä lihunikkien runnaamasta kontrista hyvänsä.

Toverilehdet Suomesta ovat olleet meille, samalla kuin ne esittävät lihunik-sana otettavaksi lahtari-sanan tilalle Suomessa, avuliaana tämän uuden sanan opettamisessa ja oikein ymmärrettäväksi saattamisessa.

Henkilö, joka sanalle syntyperäisyyden ja sen käytäntöön oton esitteli, kirjotti siitä näinikään:

"Viron ja suomenkielet ovat sukulaiskieliä. Suomenkieleen on lainattu eräitä sanoja vironkielestä. Niin esim. entisen nikkari-sanan sijaan otettiin meidän kieleemme aikoinaan virosta sana puusepp, muuttamalla se suomalaisen sanontatavan mukaiseksi, siis sanaksi puuseppä. Nyt tahtoisimme, että tuon ruotsalaisperäisen lahtari-sanan sijaan liitettäisiin suomenkieleen kaunis ja viattomalta kuulostava sitä vastaava sana, ollen se lihunik. Kuten huomaamme, johtuu se liha-sanasta. Suomessa kyllä käytetään sanaa lihamies, mutta paljon kauniimmalta meidän korvassamme sittenkin kuuluu virolaisten heimoveljien kielestä otettu sana lihunik.

Kun tässä nyt kaikin tavoin harrastetaan suomalaisuutta kielenpuhdistamisessa vierasperäisistä lisistä, niin rohkenemme toivoa, että kansa luopuu karkeavivahteisesta germaanilaisperäisestä sanasta lahtari ja käyttää täst'edes sanaa lihunik."

Sanan esittäjä arvelee, että heidän maansa oloissa noteerataan asian-

omaisissa oikeuslaitoksissa paljon halvemmaksi tämä lihunik nimitys annettuna lihunikeille kun tähän asti käytännössä ollut nimitys: lahtarit.

JUTUN JATKOA

Pakinaa suuresta diplomatiasta.

Se on kierää hommaa, tämä diplomatia nimittäin. Fonia kieräilyä, mutta pirua ymmärtää.

Suur-diplomatia on sitäkin kierempää.

Englanti sanoi bolshevikien diplomaatille, sille partaiselle ukko Tshitsherinille, että anna sinä meidän tehdä rauha Puolan ja sinun itsesi kanssa. Me olemme puolueettomia. Sitte lueteltiin kaikki ne paragraafit, artiklat, luvut, pykälät, kohdat ja momentit, jotka pitäisi ottaa huomioon rauhanteossa.

Mutta Tshitsherin, jonka Suomen Sosialidemokraatti on selittänyt Leninin juoksupojaksi ja kollopäähmiseksi, vastasi ja sanoi: Miten hitossa te, arvoisa Lloyd George, voitte tässä asiassa esiintyä puolueettomana, tehän olette sanoneet parlamentissa, että tappelette Venäjää vastaan ja te olette antanut tulsuja, rahaa ja kaikenlaista muuta topeskaa Puolalle. Mutta, all right, jos te haluatte rauhaa, niin sanokaa Puolalle, että se itse sellaista pyytää ja me kyllä lakkaamme tappelemasta.

Lloyd-Georgelle sanottiin myöskin, että teidän täytyy lakata antamasta apua Wrangelille ja että te ette saa ottaa hänen avullaan Krimiä. Sanottiin vielä, että he eivät tiedä mitään semmoisista paragraafeista ja momenteista, mitä heidän ja Puolan pitäisi ottaa huomioon rauhanteossa.

Diplomatia on semmoista, että vaikka kyllä tietää, niin pitää olla tietämätön. Ei Palmerkaan kuulu tietävän, että tässä maassa on poliittisia vankeja, ottaaksemme esimerkin toisesta leristä.

Niin, mutta Lloyd George teki niin kuin käskettiin. Hän sanoi Puolalle, että pyydä sinä rauhaa. Ja nyt on kysymys vain siitä, mitä pikemmin se sen saisi. Ei se kelvannut ilman sotaa.

Mutta Ranska sanoi Lloyd Georgelle, että kyllä sinä olisit viisas mies, mutta sinä olet liian arka. Sinä saatat aikaan tilanteen, että bolshevismi vie kaikki. Meidän täytyy tapella sitä vastaan, etkö sinä ymmärrä. Me lähetämme suuren armeijan Puolaan. Mutta Saksa sanoi, että ei ainakaan tämän kautta saa tulla.

Ranska meni ja tunnusti Wrangelin hallituksen — lupasi avustaa sitä. Mutta Englanti sanoi Ranskalle, että sinä olet hullu ja sinä rikot Versaillesin sopimusta. Meidän pitää toimia yhdessä. Ranska sanoi, että all right, minä luulin, että Yhdysvaltain nootti teki oikeutetuksi Wrangelin tunnustamisen ja Englanti sanoi, että se oli väärinymmärrys.

Mutta Italia sanoi, että "kristo ma tonna", me emme tule toimeen ilman Venäjää. Me tunnustamme sen. Ambassador (lähettiläs) saa heti paikalla lähteä itse pääkallonpaikalle Leninin luo Moskovaan. Siihen ei Ranska eikä Englanti puhu mitään.

Joskus puhumisen taito palvelee ajatuksien salaamista.

Kaikki Englannin lehdet sanovat, että Krassinin on tultava takaisin ja tehtävä kauppasopimus Englannin kanssa. Ja Krassin on helläluontoinen ja meni takaisin. Mutta Puolan häviö suututtaa Lloyd Georgea ja hän sanoi Krassinille, että odota niin kauan kun nähdään mikä tästä oikein tulee. Mutta sitte tulivat Englannin työläiset ja sanoivat: Ei tässä ole aikaa odotella mitään. Nyt on kerta kaikkiaan lakattava vehkeilemästä ja ruvettava ostamaan Venäjältä raaka-aineita ja lähetettävä sinne tavaroita ja on myöskin sotilaallisessa ja diplomaattisessa suhteessa lakattava kieräilystä sitä vastaan. Ja Lloyd George sanoi, että juu, tehdään vain rauhaa. Mutta ei sano sen enempää.

Ja Ranska sanoi jälleen Lloyd-Georgelle, että sinä pelaat bolshevistis-ystävällistä politiikkaa, mutta Ranskan työläiset sanoivat, että jesseri — se onkin sillä tavalla, että ei se neuvostovalta ole niin pirua kuin sitä on sanottu ja noikaten Millerandille sekä kääntyen häneenpäin, jatkoivat: ei yhtään sotilasta eikä yhtään pyssyn kutia ruutia enää Venäjää vastaan — on tehtävä rauha ja pian taikka tässä tulee eri komento. Millerand jäi ajattelemaan — ei puhunut mitään.

Sitte jotkut juoruämmät nähtävästi panivat liikkeelle huhun, että itse Pilsudski, joka kohtalon kirouksesta joutuu olemaan Puolan presidenttinä tänä aikana, on tappanut itsensä. Ja Lloyd George valmisti taas Englantia sotaan ja puhui parlamentissa sanoen: mutta jos sittenkin Venäjän rauhanehdot ovat sellaiset, että ne riistävät Puolalta itsenäisyyden, jos sittekin ne tulevat yli Saksan j.n.e. Mutta silloin eräs mies, jonka nimeä emme koskaan ole ennen kuulleet, juoksi istuntosaliin, kädessään paperi nimeltä "Daily Herald" ja sanoi L. Georgelle, älä sinä höpise, tässä ovat Venäjän rauhan ehdot ja niissä ei vaadita mitään valloituksia. — "Anna tänne se paperi", sanoi Loyd George ja lähti lukemaan sitä. Meni yksityiskamariin ja sanoi ministereille, että tulkaa tekin tänne ja neuvotellaan vähän tästä asiasta. Kaikki ministerit lukivat Daily Heraldia. Emme satu tietämään ostivatko he tämän työväenlehden kantopojilta, vai ovatko he sen säännöllisi tilaajia. Mutta ahneesti he sitä vain lukevat.

Sitten Lloyd George tul jälleen ja sanoi, että hallituksen kanta on entisellään. S. t. s. Puolan on tehtävä rauha. Mutta ei työläistenkään nyt sentään pitäisi niin paljon rähistä — älköön hekään nyt suuhun lentäkö, tuumii pääministeri. Tämä on kansanvaltainen hallitus. Sanoi myöskin huomauttaneen Wrangelille siitä, että jos hän aikoo sotia, niin tapelkoot vain omiin laskuihinsa. Se merkitsee sitä, että pitäisi saada yleinen rauha Neuvosto-Venäjän kanssa.

Unkari pyysi lupaa lähettää armeijansa Venäjää vastaan, mutta suurvallat sanoivat, että älä sinä hulluttele. Rumania hioo myöskin kynsiään, mutta järkevät valtakunnat huomaavat, että ei sekään mitään voi. Hyttysen ääni ei kuulu taivaaseen. — Jeremias Jeremiason.